

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

JADRANSKI NAFTOVOD, D.D.

Zagreb, travanj 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O DRUŠTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2008.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Nalaz za 2008.	9
III.	MIŠLJENJE	11
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	15

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/09-01/469

Urbroj: 613-02-05-10-7

Zagreb, 7. travnja 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
DRUŠTVA JADRANSKI NAFTOVOD D.D., ZAGREB ZA 2008.

Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 – pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje društva Jadranski naftovod d.d., Zagreb (dalje u tekstu: Društvo) za 2008.

Revizija je obavljena u razdoblju od 14. rujna 2009. do 7. travnja 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijski standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Društvo je osnovano 1992., pretvorbom društvenog poduzeća u dioničko društvo, te je u srpnju 1993. upisano u registar trgovačkih društava u Trgovačkom sudu u Zagrebu. Osnovna djelatnost Društva je transport nafte naftovodnim sustavom, te skladištenje nafte i naftnih derivata. Sredstva za obavljanje djelatnosti najvećim dijelom ostvaruje iz prihoda od prodaje usluga prijevoza nafte naftovodom, skladištenja nafte i naftnih derivata, a manjim dijelom od financijskih prihoda (pozitivnih tečajnih razlika i kamata na depozite), te drugih poslovnih prihoda.

Sustav Jadranskog naftovoda projektiran je i građen u razdoblju od 1974. do 1979. kao međunarodni sustav transporta nafte od terminala Omišalj na otoku Krku do domaćih i inozemnih rafinerija u središnjoj i istočnoj Europi. U okviru izgradnje naftovodnog sustava Društva, na lokaciji terminala Omišalj izgrađena je 1977. tankerska luka posebne namjene. Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz svibnja 2002., navedena luka postala je dijelom luke Rijeka i otvorena je za javni promet. Društvo je u lipnju 2003. s Lučkom upravom Rijeka, davateljem koncesije (dalje u tekstu: Lučka uprava), zaključilo ugovor o koncesiji (u travnju 2005. zaključen dodatak navedenom ugovoru) i time postalo koncesionar na 32 godine, koji obavlja djelatnost ukrcaja i iskrcaja tekućeg tereta, te korištenja i održavanja suprastrukture u skladu s obvezama iz ugovora o koncesiji.

Temeljni kapital Društva sa stanjem 31. prosinca 2008. iznosio je 2.005.684.200,00 kn (742 846 redovnih dionica nominalne vrijednosti 2.700,00 kn). Struktura dioničkog kapitala na datum bilance bila je sljedeća:

- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	50,54%
- INA d.d. – Industrija nafte, d.d., Zagreb	16,00%
- Republika Hrvatska	14,46%
- HEP, Hrvatska elektroprivreda, d.d., Zagreb	7,27%
- Državna agencija za sanaciju banaka	5,84%
- drugi dioničari	5,89%

Organi Društva su: Glavna skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Glavnu skupštinu Društva čine dioničari. Skupštinom Društva rukovodi predsjednik kojeg imenuje Nadzorni odbor. Nadzorni odbor ima pet članova. Četiri člana imenuje i opoziva Glavna skupština, a jednog člana, koji je predstavnik radnika, imenuje i opoziva Radničko vijeće. Uprava ima tri člana koje imenuje i opoziva Nadzorni odbor. Uprava zastupa i predstavlja Društvo u skladu s odredbama statuta, usklađuje vođenje poslova Društva, te podnosi izvješća Nadzornom odboru i Glavnoj skupštini.

U skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Društva i sistematizaciji radnih mjesta, Društvo čine sljedeće organizacijske jedinice: Uprava i Uredi pri Upravi, Sektor investicija i IT, Sektor sigurnosti i zaštite, Sektor transporta, Sektor komercijalnih poslova, Sektor ekonomsko – financijskih poslova, Sektor pravnih poslova i ljudskih resursa i Sektor razvoja i kontrolinga. Unutar sektora ustrojeni su službe, odjeli i odsjeci. Sjedište Društva je u Zagrebu, Miramarska cesta 24. Djelatnost se obavlja na šest lokacija: upravna zgrada u Zagrebu, terminali u Omišlju, Sisku, Virju i Slavenskom Brodu, te predstavništvo u Beogradu.

Početak 2008. Društvo je imalo 369 zaposlenika, a koncem 2008. je imalo 381 zaposlenika.

Do 13. veljače 2008., Društvo je zastupao i predstavljao Dubravko Tkalčić, generalni direktor, a od 14. veljače 2008. i u vrijeme obavljanja revizije Ante Markov, predsjednik Uprave.

Financijski izvještaji

U skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, Društvo je za 2008. sastavilo temeljne financijske izvještaje (Bilancu, Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o stanju i promjenama glavnice, Izvještaj o novčanom tijeku, te Bilješke uz financijske izvještaje), te ih je u skladu s odredbom članka 20. navedenog Zakona dostavilo u roku Financijskoj agenciji radi javne objave. Nadzorni odbor i Skupština Društva prihvatili su financijske izvještaje za 2008., te Izvješće o poslovanju i stanju Društva za 2008.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 371.272.667,00 kn, rashodi u iznosu 303.747.844,00 kn, te dobit prije oporezivanja u iznosu 67.524.823,00 kn. Porez na dobit obračunan je u iznosu 13.885.767,00 kn, te je dobit nakon oporezivanja iznosila 53.639.056,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2008.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2008.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Poslovni prihodi	289.252.709,00	357.158.590,00	123,5	96,2
1.1.	Prihodi od prodaje	289.252.709,00	317.058.334,00	109,6	85,4
1.2.	Drugi poslovni prihodi	0,00	40.100.256,00	-	10,8
2.	Financijski prihodi	4.000.000,00	14.114.077,00	-	3,8
	Ukupno prihodi	293.252.709,00	371.272.667,00	126,6	100,0

Prihodi od prodaje u iznosu 317.058.334,00 kn ostvareni su najvećim dijelom od prodaje usluga prijevoza nafte naftovodom u iznosu 223.436.197,00 kn, te od skladištenja nafte u iznosu 56.490.402,00 kn i naftnih derivata u iznosu 32.026.394,00 kn. Vrijednosno značajnije povećanje prihoda od prodaje u odnosu na planirane, odnosi se na prihode od skladištenja nafte. Navedeni prihodi planirani su u iznosu 41.947.416,00 kn, a ostvareni u iznosu 56.490.402,00 kn, što je za 14.542.986,00 kn ili 34,7% više od planiranih. Prema obrazloženju odgovorne osobe, ostvareni prihodi su veći od planiranih zbog većih količina skladištene nafte, te zbog povećanja tečaja USD u odnosu na tečaj koji se primjenjivao pri izradi plana.

Drugi poslovni prihodi nisu planirani, a ostvareni su u iznosu 40.100.256,00 kn. Odnose se najvećim dijelom na prihode od prodaje dugotrajne materijalne imovine u iznosu 36.723.773,00 kn, prihode od viškova u iznosu 2.097.072,00 kn, od ugovornih kazni u iznosu 770.185,00 kn, te od naplate štete u iznosu 317.357,00 kn. Prihodi od prodaje dugotrajne imovine ostvareni su u 2008. na temelju ugovora o prodaji poslovnog prostora zaključenog u siječnju 2008. s agencijom u vlasništvu Republike Hrvatske u vrijednosti 41.263.106,00 kn, od čega se na vrijednost nekretnine odnosi 40.272.292,00 kn, te 990.814,00 kn na opremu, namještaj i uređaje.

Ukupno ostvareni prihodi od prodaje zgrade i opreme u iznosu 41.263.106,00 umanjani su za neotpisanu vrijednost prodane imovine u iznosu 4.539.333,00 kn, te su prihodi od prodaje spomenute imovine evidentirani u iznosu 36.723.773,00 kn.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i ostvarenim rashodima za 2008.

Tablica broj 2

Planirani i ostvareni rashodi za 2008.

Redni broj	Rashodi	Planirano	Ostvareno	u kn	
				Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Poslovni rashodi	281.103.793,00	288.738.747,00	102,7	95,1
1.1.	Materijalni troškovi	35.148.300,00	41.845.008,00	119,1	13,8
1.2.	Troškovi zaposlenika	70.498.752,00	65.825.912,00	93,4	21,7
1.3.	Amortizacija	140.000.000,00	137.926.984,00	98,5	45,4
1.4.	Vrijednosno usklađivanje	0,00	13.200,00	-	0,0
1.5.	Rezerviranja	1.383.847,00	3.012.892,00	-	1,0
1.6.	Drugi poslovni rashodi	34.072.894,00	40.114.751,00	117,7	13,2
2.	Financijski rashodi	6.996.000,00	15.009.097,00	-	4,9
	Ukupno rashodi	288.099.793,00	303.747.844,00	105,4	100,0

Materijalni troškovi planirani su u iznosu 35.148.300,00 kn, a ostvareni su u iznosu 41.845.008,00 kn, što je za 6.696.708,00 kn ili 19,1% više od planiranih. U odnosu na 2007., ostvareni su više za 2.796.454,00 kn ili 7,2%. Odnose se na troškove održavanja ostvarene u iznosu 15.682.295,00 kn, troškove električne energije u iznosu 8.954.373,00 kn, troškove proizvodnih usluga u iznosu 8.365.474,00 kn, te na druge materijalne troškove u iznosu 8.842.866,00 kn. Vrijednosno najznačajnije odstupanje ostvarenih u odnosu na planirane materijalne troškove odnosi se na troškove održavanja. Navedeni troškovi planirani su u iznosu 9.338.000,00 kn, a ostvareni u iznosu 15.682.295,00 kn, što je za 6.344.295,00 kn ili 67,9% više od planiranih. Do navedenog odstupanja došlo je, najvećim dijelom u iznosu 4.083.856,00 kn, iz razloga što u Planu poslovanja za 2008. nisu bili planirani troškovi usluga održavanja imovine u vlasništvu Lučke uprave Rijeka, a koji su u 2008. ostvareni u iznosu 3.745.944,00 kn, kao ni troškovi sirovina i materijala ostvareni u iznosu 337.912,00 kn. Navedeni troškovi počeli su se ostvarivati od 2004., ali nisu bili obuhvaćeni planovima poslovanja.

U okviru drugih poslovnih rashoda, troškovi komunalne naknade za korištenje građevinskog zemljišta planirani su u iznosu 5.069.000,00 kn, a ostvareni u iznosu 6.335.912,00 kn, što je za 1.266.912,00 kn ili 25,0% više od planiranih. Vrijednosno značajniji troškovi odnose se na komunalne naknade za korištenje građevinskog zemljišta na lokacijama terminala Omišalj u iznosu 3.926.552,00 kn, te terminala Sisak u iznosu 1.965.515,00 kn godišnje.

Prema obrazloženju odgovorne osobe navedeni troškovi ostvareni su više od planiranih zbog povećanja cijene komunalne naknade za nekretnine na Terminalu Omišalj, o čemu Društvo nije imalo saznanja kod sastavljanja Plana poslovanja za 2008.

Financijski rashodi planirani su u iznosu 6.996.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 15.009.097,00 kn, što je za 8.013.097,00 kn ili 114,5% više od planiranih. Odnose se na negativne tečajne razlike ostvarene u iznosu 9.164.163,00 kn, te kamate na obveze po kreditima u iznosu 5.844.934,00 kn. Navedeni troškovi ostvareni su više od planiranih zbog negativnih tečajnih razlika koje su u 2008. ostvarene, ali nisu planirane, te zbog manje obračunanih kamata u odnosu na planirane.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2008., ukupna vrijednost sredstava i izvora iznosila je 2.496.679.617,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2007.	31. prosinca 2008.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
I.	Aktiva	2.416.018.381,00	2.496.679.617,00	103,3
1.	Dugotrajna imovina	2.192.463.238,00	2.278.024.882,00	103,9
2.	Kratkotrajna imovina	223.525.763,00	216.217.846,00	96,7
2.1.	Zalihe	7.437.001,00	7.376.260,00	99,2
2.2.	Potraživanja	24.398.680,00	56.628.384,00	232,1
2.3.	Kratkotrajna financijska imovina	180.648.412,00	149.166.774,00	82,6
2.4.	Novac u banci i blagajni	11.041.670,00	3.046.428,00	30,3
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	29.380,00	2.436.889,00	-
II.	Pasiva	2.416.018.381,00	2.496.679.617,00	103,3
1.	Kapital i rezerve	2.190.774.864,00	2.244.413.921,00	102,4
2.	Rezerviranja	26.154.582,00	29.104.755,00	111,3
3.	Dugoročne obveze	117.298.444,00	80.420.740,00	68,6
4.	Kratkoročne obveze	81.680.877,00	142.341.272,00	174,3
5.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja	109.614,00	398.929,00	-
	Izvanbilančni zapisi	1.235.822.727,00	859.259.795,00	69,5

Potraživanja se odnose na potraživanja od kupaca u iznosu 41.124.306,00 kn, od države i drugih institucija u iznosu 7.929.168,00 kn, od povezanih poduzetnika u iznosu 6.898.036,00 kn, od zaposlenika i članova poduzetnika u iznosu 42.684,00 kn, te na druga potraživanja u iznosu 634.190,00 kn. U strukturi potraživanja koncem 2008. najveći dio ili 72,6%, odnosi se na potraživanja od kupaca. Potraživanja od kupaca koncem 2008. veća su za 26.278.971,00 kn u odnosu na potraživanja iskazana koncem 2007. u iznosu 14.845.335,00 kn.

Prema obrazloženju, potraživanja su veća u odnosu na prethodnu godinu zbog prodaje poslovne zgrade i potraživanja od kupca u zemlji na temelju obročne otplate, povećanja usluge skladištenja nafte na domaćem tržištu na temelju zaključenih ugovora o skladištenju dijela obveznih zaliha sirove nafte u skladišnim prostorima na terminalima Omišalj, Sisak i Virje, zbog povećanja usluge transporta nafte inozemnom kupcu, te višeg tečaja USD u odnosu na 2007. Potraživanja od države i drugih institucija iskazana su koncem 2007. u iznosu 2.864.998,00 kn, a koncem 2008. u iznosu 7.929.168,00 kn, što je za 5.064.170,00 kn više u odnosu na prethodnu godinu.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, povećanje je nastalo zbog toga što je potraživanje za iskazani pretporez bilo veće od obveze za porez na dodanu vrijednost.

Kratkotrajna financijska imovina odnosi se na kratkoročna oročavanja sredstava u poslovnim bankama u iznosu 105.904.180,00 kn, te ulaganja u novčane fondove u iznosu 43.262.594,00 kn. Kratkotrajna financijska imovina u odnosu na 2007. iskazana je manje za 31.481.638,00 kn ili 17,4%. Prema obrazloženju odgovorne osobe, kratkotrajna financijska imovina smanjena je u odnosu na 2007. zbog intenzivnih radova na izgradnji novog rezervoarskog prostora na terminalu Sisak za koje je Društvo obavilo plaćanja na temelju ugovora i privremenih situacija ispostavljenih od strane jednog dobavljača, iz vlastitih sredstava koja su bila uložena u novčane fondove.

Koncem 2008. kratkoročne obveze iznose 142.341.272,00 kn. Odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu 67.334.063,00 kn, obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu 44.247.469,00 kn, obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe u iznosu 9.635.066,00 kn, obveze za predujmove u iznosu 6.129.577,00 kn, obveze prema zaposlenima u iznosu 3.277.618,00 kn, obveze po osnovi udjela u rezultatu u iznosu 1.162.906,00 kn, obveze prema povezanim poduzetnicima u iznosu 149.171,00 kn, te na druge kratkoročne obveze u iznosu 10.405.402,00 kn. U okviru kratkoročnih obveza, vrijednosno značajnije povećanje u odnosu na 2007. za 48.959.699,00 kn odnosi se na obveze prema dobavljačima. Obveze prema dobavljačima iskazane su koncem 2008. u iznosu 67.334.063,00 kn. Prema obrazloženju odgovorne osobe, obveze prema dobavljačima povećane su u odnosu na 2007., najvećim dijelom zbog investicijskih radova vezanih za izgradnju novih spremnika na terminalu Sisak, te izvođenje radova zamjene ventila na filtarskoj stanici terminala Omišalj i pumpnoj stanici Melnice, a koji su povjereni dobavljačima s kojima Društvo nije imalo ugovorne odnose u prethodnom razdoblju, radi uvođenja novog sustava nadzora - SCADA, te radi produženog roka plaćanja obveza na temelju odluke Uprave iz srpnja 2008.

Koncem 2008. u okviru izvanbilančnih zapisa iskazana je vrijednost prijelaznih zaliha nafte i naftnih derivata u iznosu 626.611.693,00 kn. Zalihe se odnose se na količine nafte i naftnih derivata dopremljene od strane kupaca i preuzete u cjevovod i spremnike Društva, a koje do konca 2008. nisu isporučene kupcima. Količine se utvrđuju godišnjim popisom na temelju bilance nafte i naftnih derivata, a utvrđuje ih neovisna mjeriteljska tvrtka i popisno povjerenstvo Društva. Nadalje, u okviru izvanbilančnih zapisa iskazana je imovina u vrijednosti 114.093.248,00 kn. Odnosi se na imovinu nekadašnjeg društvenog poduzeća Jugoslavenski naftovod koja je bila uključena u Elaborat o procjeni imovine navedenog poduzeća, koje je pretvorbom 1992. postalo dioničko društvo Jadranski naftovod. Imovina je od početka Domovinskog rata i rata u Bosni i Hercegovini nedostupna Društvu i zato se njezina vrijednost vodi u izvanbilančnim zapisima. Osim navedene imovine, vrijednosno značajniji izvanbilančni zapisi odnose se na nenaplaćena potraživanja iskazana u iznosu 64.455.545,00 kn, za usluge prijevoza nafte rafineriji nafte Bosanski Brod obavljene u 1992. i 1993.

Smanjenje izvanbilančnih zapisa u odnosu na prethodno razdoblje u iznosu 376.562.932,00 kn ili 30,5% odnosi se na manje količine nafte i naftnih derivata iskazane u prijelaznim zalihama u odnosu na prethodno razdoblje kada su iskazane u iznosu 1.003.174.625,00 kn.

c) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Reviziju godišnjih financijskih izvještaja za 2008., obavilo je društvo registrirano za obavljanje revizijskih usluga, te je izrazilo pozitivno mišljenje o realnosti i objektivnosti financijskih izvještaja.

II. REVIZIJA ZA 2008.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga za 2008.,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Društva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i iz plana, s ciljem utvrđivanja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata Društva. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i Društvo u cjelini. Provjerena je računska točnost obračuna plaća i naknada za zaposlene, izlaznih i ulaznih računa. Obavljeni su razgovori s pojedinim direktorima sektora, te drugim zaposlenicima Društva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima (realizacija plana ulaganja u dugotrajnu imovinu, analiza odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, planiranje usluga održavanja, interna revizija, odstupanja iskazanih kratkoročnih potraživanja i obveza u odnosu na prethodnu godinu, izvanbilančna evidencija).

Nalaz za 2008.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, postupci javne nabave, te izvanbilančni zapisi.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, te na planiranje i računovodstveno poslovanje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Društvo je odvijanje gotovo svih značajnijih poslovnih procesa odredilo donošenjem internih akata, pisanih procedura i uputa. Uspostavljena je podjela ključnih zadaća i odgovornosti kako bi bio smanjen rizik nastanka grešaka ili prijevare. Uspostavljene su fizičke kontrole zaštite imovine. Pristup sredstvima i zapisima ograničen je na ovlaštene pojedince, te je određena odgovornost za njihovo čuvanje i korištenje. Uspostavljeni su postupci koji jamče da poslovne promjene mogu odobriti i obaviti isključivo ovlaštene osobe. Poslovne promjene se ažurno evidentiraju kako bi se omogućio nadzor poslovanja i donošenje odluka. Zaštita računala i podataka provodi se u sklopu informacijskog sustava na više razina, a kontrole su uvedene u dijelu sustava zaštite osobnih podataka, korisničkih računala od virusa, provođenja back up procedura, te sustava zaštite od neovlaštenog pristupa informacijama s Interneta. Menadžment predviđa i mjeri razinu ostvarenih ciljeva, nastoji ostvariti zacrtane poslovne i strateške ciljeve povećanja prihoda od osnovne djelatnosti, modernizirati i dograditi sustav transporta nafte i povećati njegovu funkcionalnost, vodi brigu o zaštiti i očuvanju okoliša uz primjenu najviših svjetskih tehnoloških standarda, te sudjeluje u radu međunarodnih udruženja naftnih organizacija s ciljem sakupljanja informacija i prijenosa pozitivnih iskustava drugih naftnih organizacija radi poboljšanja cjelokupnog poslovanja Društva. Društvo je početkom 2009. zaključilo ugovor o autorskom djelu s fizičkom osobom, na godinu dana, o izradi modela poslovnih procesa. Ugovor obuhvaća analizu, evaluaciju i optimizaciju poslovnih procesa Društva, izradu prijedloga integriranog sustava za održavanje cjelokupnog ciklusa poslovnih procesa i sustava upravljanja poslovnim procesima, uspostavljanje cjelovitog modela poslovanja i osiguravanje jasnog pregleda poslovnih procesa Društva. Imenovan je projektni tim. Projekt izrade poslovnih procesa integralni dio Projekta izrade i usklađivanja politika ljudskih resursa i poslovnih procesa s poslovnom strategijom Društva. Do dana obavljanja revizije definirano je 18 glavnih poslovnih procesa prema funkcionalnim područjima, odabrana metodologija za snimanje procesa, programski paket koji podržava odabranu metodologiju, obavljena izobrazba članova projektnog tima za rad sa navedenom metodologijom, te je svaki član tima započeo s radom na izradi dijagrama tijekom poslovnih procesa za koje je zadužen. S obzirom na složenost projekta, ugovor o izradi modela poslovnih procesa produžen je do konca 2010. Dovršenjem navedenog projekta, odnosno izradom i implementacijom modela poslovnih procesa, očekuje se bolje i efikasnije funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola.

Prema odredbama Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta, koji je bio na snazi tijekom 2008., predviđeno je ustrojavanje samostalnog Ureda za internu reviziju i kontrolu koji bi za svoj rad bio neposredno odgovoran predsjedniku Uprave Društva.

Odredbama Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta iz 2009., predviđeno je da interna revizija bude ustrojena kao odjel unutar Sektora razvoja i kontrolinga, sa zadatkom redovitog nadzora financijskog i drugog poslovanja Društva. Do dana obavljanja revizije, interna revizija nije ustrojena.

U skladu s odredbom članka 27. Zakona o reviziji, Nadzorni odbor je u ožujku 2007. imenovao revizorski odbor. Mandat članova revizorskog odbora traje koliko i mandat Nadzornog odbora. Člankom 28. navedenog Zakona određeno je da revizorski odbor prati postupak financijskog izvješćivanja; učinkovitost sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije, te sustav upravljanja rizicima; nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih i konsolidiranih izvještaja, prati neovisnost samostalnih revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama; daje preporuke skupštini o odabiru samostalnog revizora ili revizorskog društva, te raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije, te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje. Nadzorni odbor je donio odluku o visini nagrade za rad članova revizorskog odbora koja se primjenjivala od 1. lipnja 2007. Nagrada predsjedniku revizorskog odbora utvrđena je u visini jedne prosječno obračunane neto plaće u Društvu za mjesec za koji se isplaćuje nagrada. Nagrada članovima odbora utvrđena je u visini 70% prosječno obračunane neto plaće u Društvu za mjesec za koji se isplaćuje nagrada. U 2008. isplaćena je nagrada za rad revizorskog odbora u iznosu 179.574,00 kn. Nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo da je revizorski odbor tijekom 2008. i 2007. obavljao poslove utvrđene člankom 28. Zakonom o reviziji. Nakon isteka mandata, novoizabrani Nadzorni odbor imenovao je u veljači 2009. novi revizorski odbor, te donio odluku o nagradi članovima revizorskog odbora u visini 2.000,00 neto. Odluka se primjenjuje od srpnja 2009. Donesen je i Pravilnik o radu revizorskog odbora, kojim se uređuju sastav, dužnosti, prava i odgovornosti odbora, način rada, odlučivanja i odnos prema Nadzornom odboru, Skupštini i Upravi Društva. Pravilnikom je određeno da revizorski odbor radi i odlučuje na sjednicama, koje se održavaju po potrebi, a najmanje jedanput godišnje. Do dana obavljanja revizije nije održana sjednica revizorskog odbora.

Državni ured za reviziju predlaže osnovati unutarnju reviziju i donijeti interni akt o ustroju i poslovima unutarnje revizije kojim bi bili propisani ustroj, poslovi, način rada, ovlasti i odgovornosti unutarnje revizije. Nadalje, predlaže da revizorski odbor obavlja zadaće iz svoje nadležnosti u skladu s donesenim internim aktom Društva.

1.2. *Društvo prihvaća prijedlog Državnog ureda za reviziju o osnivanju i radu unutarnje revizije. Također, prihvaća prijedlog o obavljanju rada revizorskog odbora, uz obrazloženje da revizorski odbor u 2009. obavlja zadaće iz svoje nadležnosti u skladu s usvojenim internim aktima.*

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

2.1. Plan investicijskog ulaganja u dugotrajnu imovinu donesen je u okviru Plana poslovanja za 2008. Sastoji se od plana investicija razrađenog na sektor strateškog razvoja i investicija, te sektor transporta nafte. Plan investicija sadrži naziv ulaganja, lokaciju investicije, iznos prenesenih ulaganja iz prethodnog razdoblja, planirani iznos ulaganja, te iznos planirane realizacije.

Iz 2007. prenesene su investicije u tijeku u vrijednosti 253.240.373,00 kn, u 2008. ulaganja su iznosila 195.659.152,00 kn, u uporabu su stavljena ulaganja u iznosu 127.344.161,00 kn, te je stanje dugotrajne imovine u pripremi koncem 2008. iznosilo 321.555.364,00 kn. Društvo je ulaganja u 2008. planiralo financirati iz vlastitih sredstava, što je i učinjeno. U 2008. planirana su ulaganja u dugotrajnu imovinu Društva u vrijednosti 386.627.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a ostvarena su u iznosu 195.659.152,00 kn, što je za 190.967.848,00 kn ili 49,4% manje od planiranih.

Planirano je zaključivanje ugovora s dobavljačima u iznosu 346.051.000,00 kn, a ugovoreno je 253.005.000,00 kn, što je za 93.046.000,00 kn ili 26,9% manje od planiranog. Vrijednosno značajnija ulaganja odnose se na modernizaciju sustava nadzora i upravljanja - izgradnju SCADA sustava, modernizaciju motornog pogona sustava transporta nafte i adaptaciju glavne zgrade na terminalu Sisak, povećanje priključne snage postrojenja, izgradnju novih spremnika za skladištenje nafte s opremom i infrastrukturom na terminalu Sisak, te ulaganja u rad sustava tehničke zaštite. U pojedinim slučajevima zabilježena su značajnija odstupanja ostvarenih ulaganja u odnosu na planirana, a u izmjeni plana iz lipnja 2008. nisu iskazane promjene u odnosu na plan investicijskog ulaganja iz studenoga 2007. Prema obrazloženju odgovorne osobe, do odstupanja je došlo jer u pojedinim slučajevima radovi nisu započeli u skladu s planiranim rokovima zbog vremenskih nepogoda, montaža opreme započela je kasnije zbog duljih priprema na izradi softvera, radi usklađivanja izvedbenih projekata zbog čega je kasnila isporuka i montaža opreme, te što iz tehničkih razloga, uzrokovanih neispunjenjem ugovornih obveza izvođača, radovi nisu završeni u ugovorenom roku. Jedinstveno knjigovodstveno praćenje ostvarenja plana ulaganja u dugotrajnu imovinu u odnosu na planirane veličine nije uspostavljeno, jer se plan nabave ulaganja u dugotrajnu imovinu ne izrađuje prema odgovarajućem računu i nazivu računa dugotrajne materijalne imovine iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama Društva. Također, pojedine investicije nisu završene u ugovorenom roku, te u jednom slučaju situacije nisu ispostavljane u skladu s ugovorenim.

Državni ured za reviziju predlaže uspostaviti jedinstveno knjigovodstveno praćenje ostvarenja plana ulaganja u dugotrajnu imovinu u odnosu na planirane veličine, te pri planiranju ulaganja i izradi tehničke dokumentacije obratiti pozornost na vrste i količinu radova, da bi se investicije mogle realizirati u ugovorenom roku. Također, predlaže postupati u skladu s odredbama zaključenih ugovora s dobavljačima u dijelu koji se odnosi na ugovoreni rok ispostavljanja privremenih mjesečnih situacija, te na obračunavanje ugovornih kazni za zakašnjenje u radovima.

- 2.2. *Društvo prihvaća prijedlog Državnog ureda za reviziju o uspostavljanju jedinstvenog knjigovodstvenog praćenja ostvarenja plana ulaganja u dugotrajnu imovinu u odnosu na planirane veličine, te da se pri planiranju ulaganja i izradi tehničke dokumentacije obratiti pozornost na vrste i količinu radova, da bi se investicije mogle realizirati u ugovorenom roku. Navodi da će ubuduće, u slučaju značajnijih odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane investicije izraditi rebalans plana investicija. Također, obrazlaže da je većina investicijskih ulaganja vrlo složena i da prilikom planiranja i sklapanja ugovora nije moguće unaprijed definirati strukturu investicija odnosno da je moguće praćenje investicija na ukupnoj razini.*

Međutim, prihvaća da bi prilikom planiranja investicija trebalo pojedina ulaganja, gdje je to moguće, iskazati po vrstama, navodi da je u posebnom računovodstvenom programu (izvan glavne knjige) osigurano praćenje investicija, uz prihvaćanje preporuke da se navedeno praćenje unaprijedi u svim segmentima i do razine do koje je to moguće učiniti.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o reviziji, obavljena je financijska revizija Društva za 2008. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Prema odredbama Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta, predviđeno je ustrojavanje interne revizije. Do dana obavljanja revizije, interna revizija nije ustrojena. U ožujku 2007. imenovan je revizorski odbor. U 2008. isplaćena je nagrada za rad revizorskog odbora u iznosu 179.574,00 kn. Nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo da je revizorski odbor tijekom 2007. i 2008. obavljao poslove iz svoje nadležnosti. Do dana obavljanja revizije nije održana sjednica revizorskog odbora (točka 1. Nalaza).
 - Plan ulaganja u dugotrajnu imovinu sadrži naziv ulaganja, lokaciju investicije, iznos prenesenih ulaganja iz prethodnog razdoblja, planirani iznos ulaganja, te iznos planirane realizacije. U pojedinim slučajevima zabilježena su značajnija odstupanja ostvarenih ulaganja u odnosu na planirana, a u izmjeni plana iz lipnja 2008. nisu iskazane promjene u odnosu na plan investicijskog ulaganja iz studenoga 2007. Plan nabave ulaganja u dugotrajnu imovinu ne izrađuje se prema odgovarajućem računu i nazivu računa dugotrajne materijalne imovine iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama Društva, jer nije uspostavljeno jedinstveno knjigovodstveno praćenje ostvarenja plana ulaganja u dugotrajnu imovinu u odnosu na planirane veličine. Također, pojedine investicije nisu završene u ugovorenom roku, te situacije nisu ispostavljane u skladu s ugovorenim. (točka 2. Nalaza).
4. Osnovna djelatnost Društva je transport nafte naftovodnim sustavom, te skladištenje nafte i naftnih derivata. Sredstva za obavljanje djelatnosti najvećim dijelom ostvaruje iz prihoda od prodaje usluga prijevoza nafte naftovodom, skladištenja nafte i naftnih derivata, a manjim dijelom od financijskih prihoda, te drugih poslovnih prihoda. Za 2008. ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 371.272.667,00 kn, rashodi u iznosu 303.747.844,00 kn, te dobit prije oporezivanja u iznosu 67.524.823,00 kn. Porez na dobit obračunana je u iznosu 13.885.767,00 kn, te je dobit nakon oporezivanja iznosila 53.639.056,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su od prodaje usluga prijevoza nafte naftovodom u iznosu 223.436.107,00 kn, skladištenja nafte u iznosu 56.490.402,00 kn, te od skladištenja naftnih derivata u iznosu 32.026.394,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na trošak amortizacije u iznosu 137.926.984,00 kn, troškove zaposlenika u iznosu 65.825.912,00 kn, te materijalne troškove u iznosu 41.845.008,00 kn. Društvo je do 2008. bilo obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi.

Koncem 2007. uputilo je Uredu za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske i Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, zahtjev za izuzećem od obveze primjene Zakona o javnoj nabavi. Prema odredbama Uredbe Vlade Republike Hrvatske o popisu obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi iz veljače 2008. i pisanom tumačenju Uprave za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva iz studenog 2008. (upućenog Državnoj komisiji za kontrolu postupka nabave), Društvo u 2008. nije bilo obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Nabavu roba, radova i usluga obavljalo je u 2008. na temelju odredaba Pravilnika o postupku nabave roba, radova i usluga iz ožujka 2008. Prema podacima iz evidencija nabave, u 2008. su zaključena 602 ugovora o nabavi roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 274.365.045,00 kn. Sustav unutarnjih kontrola ocijenjen je kao zadovoljavajući, a kroz postupak provedbe revizije utvrđeno je da najvećim dijelom osigurava ekonomično i učinkovito ostvarenje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sigurnost imovine i informacija, sprečavanje i otkrivanje pogrešaka, te kvalitetu računovodstvenih podataka i pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na unutarnju reviziju, revizorski odbor, te ulaganja u dugotrajnu imovinu. Koncem 2008. Društvo je imalo 381 zaposlenika.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Željko Tomšić	predsjednik od 1. rujna 2004. do 23. srpnja 2008.
Ivan Jarnjak	zamjenik predsjednika od 1. rujna 2004. do 23. srpnja 2008.
Anton Spicijarić	član od 27. kolovoza 2004.
Irena Maltar	član od 27. kolovoza 2004. do 23. srpnja 2008.
Boris Mesić	član od 10. lipnja 2005. do 31. listopada 2008.
Miljenko Pavlaković	predsjednik od 23. srpnja do 13. listopada 2008.
Danijel Ropuš	zamjenik predsjednika od 23. srpnja 2008.
Vesna Mandarić	član od 23. srpnja 2008. do 13. studenog 2009.
Gordan Jandroković	predsjednik od 13. listopada 2008.
Alis Flego	član od 1. studenoga 2008.
Krešimir Baranović	član od 15. srpnja 2009.

2. Uprava:

Dubravko Tkalčić	generalni direktor od 19. prosinca 2005. do 13. veljače 2008.
Ante Markov	predsjednik Uprave od 14. veljače 2008.
Dubravko Tkalčić	član Uprave od 14. veljače do 31. ožujka 2008.
Vladimir Vranković	član od 14. veljače 2008. do 19. lipnja 2009.
Ante Dodig	član od 21. svibnja 2008.
Petar Grđan	član od 19. lipnja 2009.